

UCHWAŁA NR I.14.S.2021
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W SZCZECINIE

z dnia 13 stycznia 2021 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr XXVI/276/2020 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XIV/153/19 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 4 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

- § 1. Stwierdza się nieważność uchwały Nr XXVI/276/2020 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XIV/153/19 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 4 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w części dotyczącej § 3 w zakresie wyrażenia „i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.”.
- § 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXVI/276/2020 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XIV/153/19 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 4 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 17 grudnia 2020 r. i objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

W związku z powyższym wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o czym powiadomiono Przewodniczącą Rady Miejskiej w Dziwnowie (pismo znak: K.0010.4.AS.2021). W treści pisma wskazano, że w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 13 stycznia 2021 r. ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

W dniu 11 stycznia 2021 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie wpłynęło pismo Przewodniczącej Rady Miejskiej w Dziwnowie (znak: RM.WM.004.89.2020) z załączonym stanowiskiem Burmistrza, który zgadza się z zarzutem co do zapisu § 3 uchwały Nr XXVI/276/2020. Natomiast, odnośnie uwagi Kolegium o konieczności dostosowania zapisów uchwały w zakresie wyrażenia „jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny, to w Jego ocenie zapis ten jest zgodny z ustawą i w żaden sposób nie koliduje z wykładnią prawa. Zdaniem Burmistrza przepisy § 1 ust. 1 i 2 uchwały przewidują zamknięty katalog sytuacji, które mogą wystąpić przy zbieraniu i odbieraniu odpadów i dotyczą ich selektywnego zbierania i odbierania zgodnie z ustawą, a w sytuacji, gdy osoba nie zastosuje się do wymogów ustawy zachodzą przesłanki z art. 6k ust. 3 ustawy.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 13 stycznia 2021 r. Przedstawiciele gminy nie skorzystali z przysługującego im prawa uczestniczenia w posiedzeniu.

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

Uchwała Nr XXVI/276/2020 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XIV/153/19 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 4 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w sposób istotny narusza prawo, co implikuje stwierdzenie nieważności części tej uchwały wskazanej w sentencji.

Badaną uchwałą Rada Miejska w Dziwnowie wprowadziła nowe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, które są wyższe od poprzednio obowiązujących. W myśl postanowień § 3 uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. Powyższym zapisem skrócono, biorąc pod uwagę datę publikacji przedmiotowej uchwały (18 grudnia 2020 r.) okres jej wejścia w życie.

W ocenie organu nadzoru postanowienia § 3 badanej uchwały są niezgodne z art. 4 ust. 1 cyt. ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Z powołanego przepisu ustawy wynika, iż akty prawne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane są w dziennikach urzędowych i wchodzi w życie po upływie 14 dni od ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Jak stanowi ust. 2 tego przepisu, w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż 14 dni, a jeżeli ważny interes prawny państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia aktu w dzienniku urzędowym. Przepisem art. 5 ustawodawca dopuścił możliwość nadania aktom prawnym wstecznej mocy obowiązującej pod warunkiem, że takie rozwiązanie nie naruszy zasady demokratycznego państwa prawa.

Zdaniem organu nadzoru badana uchwała reguluje obowiązki nakładane na mieszkańców, zawiera normy o charakterze generalnym i abstrakcyjnym, skierowane do podmiotów zewnętrznych wobec gminy, której warunkiem wejścia w życie jest jej

ogłoszenie poprzez publikację w dzienniku urzędowym, przy czym wymagane jest zachowanie *vacatio legis* dla takiego aktu, co najmniej czternaście dni. W niniejszej sprawie nie zachodziły, określone w art. 4 ust. 2 ww. ustawy, okoliczności w których mogłoby dojść do skrócenia 14-dniowego *vacatio legis*. Przedmiot uregulowania objęty uchwałą nie uzasadniał również nadania wstecznej mocy obowiązującej, wynikającej z przepisu art. 5 ww. ustawy. W kontekście zasad demokratycznego państwa prawnego należy dodać, że wsteczna moc prawa może dotyczyć, co do zasady, przyznania praw, natomiast wykluczyć należy możliwość zastosowania tej normy do nakładania obowiązków (zob. wyroki NSA z dnia 19 listopada 2010 r. sygn. akt II FSK 1272/09 oraz z dnia 5 lutego 2015 r. sygn. akt II FSK 3195/12).

Poza powyższym, Kolegium podtrzymuje uwagę zawartą w piśmie z dnia 4 stycznia 2021 r. skierowanym do Przewodniczącej Rady Miejskiej w Dziwnowie (znak: K.0010.4.AS.2020) o konieczności dostosowania zapisów uchwały w zakresie wyrażenia „jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny” oraz „jeżeli odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny” do zmian dokonanych ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 1579), która wprowadziła generalnie obowiązek selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W związku z powyższym, w przypadku ustalenia wyższej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, należy doprowadzić wymieniony zapis do zgodności z dyspozycją art. 6k ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, poprzez wskazanie, że wyższe stawki znajdują zastosowanie, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

*Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie
Bogusław Staszewski
(podpisano certyfikatem kwalifikowanym)*